

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
40 (1997-1998)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-18-4

001 3811

BRNO 1999

PD 4423

S 9990385

395

250, ✓

PŘEHLED VÝZKUMŮ 40 (1997-1998)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla,
Richard Zatloukal

Na titulním listě: Mikulčice - sídliště na "Klášteřisku"

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1999 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Ve výše zmíněné velké sondě, položené severně od strojového řezu příkopem se podařilo objevit pokračující valounovitou terasu, na rozdíl od starších sond se však na ní nenacházely stopy po zahloubeném objektu. Ve východní části této sondy, ve čtvercích I/94 čtv-5,-6, byly objeveny zbytky šterkovité terénní úpravy (tzv. cesty), obsahující četné keramické a kovové nálezy římskoprovinciální proveniencí. Po odebrání tohoto horizontu se objevila na ploše jedna jamka po kůlu, jejíž konstrukční souvislosti se v této sezóně nepodařilo zjistit. Na východním okraji sondy (0/94 čtv-5) se vyrýsoval valounovitý okraj pravěkého příkopu, nacházejícího se pod horizontem římských vrstev. Přesnější stratigrafická pozorování a dořešení situace v této sondě je úkolem pro sezónu 1998.

Ve čtvercích II/94 čtv 2 a -2 byla odkryta valounovitá terasa západně od kúlových objektů č. 2 a č. 3. Další stavební konstrukce se zde nezachytily, pouze několik menších a jeden větší zahloubený objekt nepravidelného tvaru. Nálezový soubor z této části výzkumu má, vzhledem k mělkosti terénu pod dnešním povrchem, pro celkové vyhodnocení omezenou vypovídací schopnost.

Nejdůležitější terénní pozorování se podařilo učinit ve čtvercích II/94 čtv 3 a 4. Na tomto místě, jižně od objektu č. 3 na západní hraně pravěkého příkopu, se vyrýsovaly zbytky tří ohnišť kruhového tvaru (obr. 1). Jsou o průměru ca. 150 - 180 cm. Nacházejí se v SV - JZ linii (stejná orientace jako byla pozorována v případě objektů č. 1 - 3), vedle sebe s odstupem 100 cm. Ohniště jsou zahloubeny do valounovité terasy. Znovu se zde podařilo získat rozsáhlý soubor drobných keramických a kovových nálezů, charakteristických pro římské vojenské objekty z druhé poloviny 2. st. po Kr. Četné nálezy olova a drobného kovového odpadu (materiálu pro druhotné použití) vypovídají o správnosti již dříve přijaté interpretace naleziště jakožto dílenského areálu vojenského ležení na Hradisku u Mušova.

Kromě výše popsaných hlavních oblastí terénní činnosti se podařilo v sezóně 1997 dodělat a zdokumentovat některé menší plochy či profily a pokračovala též prospekce areálu v těch místech Hradiska, kde v současné době nelze provádět terénní výzkum.

Balázs Komoróczy, AÚ AV ČR Brno

Resumé:

Mušov (Bez. Břeclav). Burgstall. Römische militärische Anlage. 2. Hälfte d. 2. Jh. Systematische Ausgrabungen. Im Jahre 1997 setzten die Ausgrabungen am östlichen Hang des Burgstallberges – im Areal den vermuteten Werkstätten – fort.

MUŠOV (okr. Břeclav)

Burgstall. Doba římská. Římský vojenský tábor. Systematický výzkum.

Cíle terénního výzkumu a postup výkopových prací v sezóně 1998 byly stanoveny na základě zkušeností z předcházejících let. Práce se zaměřily na objasnění možného vícefázového využití mušovského tábora – naznačeného již dříve - a na další zkoumání struktury lehkých kúlových objektů na JV svahu kopce. Byla proto položena další sonda o rozměrech 7 x 20 m, navazující na čtvercovou síť předchozích výzkumů. Sonda byla vedena přes linii pravěkého příkopu, neboť terénní podmínky pro sledování složitějších stratigrafických situací byly vhodné pouze v místech deprese tohoto příkopu.

Po skrytí omice se znovu objevil výrazný horizont hnědé vrstvy obsahující množství spálené mazanice. Ta se nacházela též ve větších blocích, které lze zřejmě interpretovat jako zbytky spadlých stěn objektu. V západní části sondy tato vrstva seděla přímo na šterkovém podloží, do něhož byla zapuštěna nejméně jedna kúlová jáma. Směrem na východ sondy pak

vrstva mírně proklesla do deprese výplně příkopu, obsahovala četné nálezy a menší množství mazanice. Jak bylo možno na základě odkrytých profilů zjistit, pokračuje horizont mazanicových staveb dál mimo prozkoumanou plochu a podle dosavadních výsledků se zdá, že se jedná o rozsáhlý zastavený areál vnitřního postoru římského objektu na Mušově. Doposud se alespoň částečně podařilo prozkoumat zbytky (tj. kulové jámy a mírně zahloubená dna) nejméně čtyř, možná však i šesti objektů. Celá mazanicová vrstva obsahovala četné nálezy římské keramiky, drobných kovových předmětů a především velký počet mincí. Zmínky si zaslouží též nálezy „depotu“ - zlomků nejméně čtyř srpů a jedné železné pánve pro pečení obilných placke.

Pod horizontem mazanicové vrstvy se nacházela další římská vrstva, obsahující četné zvířecí kosti, další římské mince a kumulace větších valounů. Tato vrstva – na nálezy výrazně chudší, přesto bezpečně identifikovatelná jako římská – by mohla představovat starší fázi využívání mušovského návrší Římany, pro její přesné chronologické zařazení je třeba však dalších odkrytí. Stejně tak pouze pokračování terénních prací může potvrdit, zda oba výše popsané horizonty představují samostatnou fázi římské přítomnosti, které na sebe navazují. Zatím tuto teorii se zdají potvrdovat především některé ražby císařských mincí – čerstvé ražby Marka Aurelia z let 172-173 po Kr. z domu č. 1 (starší horizont) a mince pro nástupce Marka Aurelia – Commoda z let 178-179 po Kr. z výše popsané mazanicové vrstvy (mladší horizont). Též pouze další odkrytí mohou bezpečně vyloučit, že popisovaný mladší mazanicový horizont nad depresí příkopu není pouze spadlou destrukcí ve svahu výše stojícího kulového objektu.

Ve východní části sondy se objevily zahloubené rýhy černé výplně, které snad představují další typ lehké konstrukce objektu. K zjištění přesného půdorysu a k bezpečnému vyloučení možnosti mladšího zásahu je třeba sondu rozšířit i tímto směrem. V průběhu sezóny se podařilo prozkoumat též zbytky pece, zahloubené do podloží na východním okraji deprese pravěkého příkopu (obr. 2).

Balázs Komoróczy, AÚ AV ČR Brno

Resumé:

Mušov (Bez. Břeclav). Burgstall. Römische militärische Anlage. 2. Hälfte d. 2. Jh. Systematische Ausgrabungen. Im Jahre 1998 wurden weitere Objekten leichter Pfostenkonstruktion ausgegraben am östlichen Hang des Burgstallberges. Es wurde auch die komplizierte Stratigrafie über der Ausfüllung des bronzezeitlichen Grabens dokumentiert, die eine mehrphasige Ausnützung der Anlage andeutete.

OLMOUC-NEŘEDÍN (okr. Olomouc)

Trať Mýlina, Dlouhé díly. Sídliště, kostrový hrob, žárové hroby. Latén - latén A-B, doba bronzová - KLPP, halštát - kultura platěnická, doba římská - mladší doba římská. Záchraný archeologický výzkum ÚAPP v Olomouci.

V rámci záchraného výzkumu objeveny pozůstatky sídliště z mladší doby římské v podobě zahloubených čtvercových polozemnic a množství kulových jamek, které ve dvou případech vytváří nároží větších obdélných nadzemních konstrukcí. S tímto obdobím může souviset i kostrový hrob (viz latén - Olomouc-Neředín).

Jaroslav Peška, Arkadiusz Tajer, ÚAPP Olomouc

Resumé:

Olomouc-Neředín (okr. Olomouc). Siedlung, Körpergrab, Brandgräber. Laténezeit - LT A-B, Bronzezeit - Lausitzer Kultur, Hallstattzeit - Platěnicer Kultur, Römerzeit - Jüngere Römerzeit. Rettungsgrabung.